

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

2015/2227(INI)

22.12.2015

ATZINUMS

Sniegusi Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai

par inovācijas un ekonomiskās attīstības veicināšanu Eiropas lauku
saimniecību turpmākajā pārvaldībā
(2015/2227(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Damiano Zoffoli*

IEROSINĀJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka pasaules iedzīvotāju skaits turpina palielināties un saskaņā ar aplēsēm tas līdz 2050. gadam sasniegs 9,6 miljardus, radot arvien lielāku spiedienu uz pārtikas piegādi un dabas resursu nodrošināšanu; norāda, ka tas var ietekmēt Eiropas lauksaimniekus;
2. norāda, ka pasaules lauksaimniecībā izmantojamā zeme patlaban ir aizņēmus mazāk nekā 2000 m² uz vienu personu un ka, izmantojot šo platību, ir jāsarāžo pietiekami daudz pienācīgas kvalitātes pārtikas, lai pabarotu visas pasaules cilvēkus visa gada garumā;
3. atzīst, ka galvenais uzdevums nākotnē būs nodrošināt pārtikas pieejamību un pienācīgu visu ES iedzīvotāju apgādi ar labas kvalitātes un nekaitīgu pārtiku, vienlaikus mazinot spiedienu uz dabas resursiem, tādējādi saglabājot vidi un vērtīgus resursus nākamajām paaudzēm; šajā sakarībā uzsver iespējas un nozīmi, kāda ir inovācijai lauku saimniecību pārvaldībā; uzsver Milānas hartas nozīmi un vajadzību pēc tāda ES politikas satvara, ar ko varētu risināt šo problēmu; turklāt uzsver, ka ilgtspējīga lauku saimniecību pārvaldība var būt stingrs ekonomiskās dzīvotspējas pamats;
4. uzsver nepieciešamību cīnīties pret pārtikas izšķērdēšanu un jo īpaši sistemātisku pārtikas atkritumu radīšanu, jo katru gadu tiek izšķērdēti vai neizmantoti 1,3 miljardi tonnu pārtikas; uzskata — lai samazinātu pašreizējo pārtikas atkritumu apmēru, ir nepieciešama ciešāka lauksaimnieku, ražotāju un izplatītāju sadarbība; mudina dalībvalstis rast inovatīvus risinājumus, lai novērstu pārtikas atkritumu rašanos, piemēram, nepārdoto pārtiku, ja tā joprojām ir derīga lietošanai pārtikā, izdalīt labdarības organizācijām vai, ja tas tā nav, izmantot atkārtoti barības vielu ciklā ar kompostēšanas palīdzību; norāda uz nepieciešamību veicināt uztura mācību programmas ģimenē un skolā, lai veicinātu pareizu uzturu kopš bērnības;
5. uzsver, ka uz katru pārtikas atkritumu tonnu, ko izdotos novērst, varētu novērst aptuveni 4,2 tonnu CO₂ rašanos, un tam būtu būtiska ietekme uz vidi; turklāt uzsver tāda tiesiskā regulējuma nozīmi, kas atbilst aprites ekonomikas principam, saskaņā ar kuru ir paredzēti skaidri noteikumi par blakusproduktiem, izejvielu izmantošanas optimizāciju un iespējami efektīvāku atliekvielu daudzuma samazināšanu;
6. tādēļ uzsver inovācijas nozīmi, sniedzot atbalstu lauksaimniekiem, kad viņi pāriet uz ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi, lai nodrošinātu tiesības uz kvalitatīvu un nekaitīgu pārtiku un palielinātu ražošanas un izplatīšanas sistēmu efektivitāti un ražīgumu, vienlaikus nodrošinot pienācīgus ienākumus visiem lauksaimniekiem, cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību un dzīvnieku labturību, kā arī piesārņojuma un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, tādējādi mazinot klimata pārmaiņu radītās sekas;
7. uzstāj, ka laba lauku saimniecību pārvaldības prakse apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos saskaņā ar ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam un nodrošinātu gaisa, ūdens un augsnes kvalitāti ar mērķi garantēt

lauksaimniecības nozares produktivitāti un ilgtspējību nākotnē; uzskata, ka tāds pats mērķis būtu jāsasniedz arī no ĢMO brīvu kultūraugu audzēšanā un lopkopībā, kurā neizmanto klonēšanu;

8. norāda, ka veiksmīga saimniekošana laukos ir atkarīga no ūdens un augsnes kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības un ka laba dabas resursu pārvaldība ir atkarīga no lauksaimniekiem; uzsver ieguvumus, ko šajā sakarībā var nodrošināt pareizie stimuli un paraugprakses apmaiņa ilgtspējīgas lauku saimniecību pārvaldības jomā; uzsver, ka bioloģiskajai un biodinamiskajai lauksaimniecībai ir ārkārtīgi svarīga nozīme dabas resursu saglabāšanā, vides piesārņojuma novēršanā un tiešā un netiešā bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā;
9. atgādina, ka, nodrošinot pienācīgus ekonomiskos stimulus, taisnīgāku ienākumu sadali pārtikas piegādes ķēdē un pārredzamus tirgus apstākļus, tostarp izcelsmes valsts marķējumu, lauksaimniekiem tiktu dota iespēja efektīvāk cīnīties pret klimata pārmaiņu izraisītajām sekām un nodrošināt ekosistēmu noturību, izmantojot videi nekaitīgas lauksaimniecības metodes un ekoloģisko praksi, tostarp tādas pasākumus kā kultūru dažādošanu, dabisko dzīvotņu, ekosistēmu un vietējo sugu un šķirņu saglabāšanu, kā arī bioloģisko lauksaimniecību, tādējādi vēl vairāk veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un veicināšanu;
10. uzsver patērētāju informētības nozīmi; uzsver, ka lielāka pārredzamība piegādes ķēdēs un ražošanā var palīdzēt patērētājiem izdarīt labāk pamatotu izvēli par produktiem, ko viņi pērk; uzskata, ka tas savukārt var palīdzēt lauksaimniekiem gūt lielākus ienākumus no savas produkcijas;
11. atgādina, ka pasākumu vienkāršošana un lielāka orientēšanās uz kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) īstenošanu mudinātu lauksaimniekus ieviest ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi;
12. atzīst, ka ģimenes lauku saimniecībām ir būtiska nozīme lauku dzīvē, pārtikas ražošanā un dalībvalstu un to reģionu kultūras un tradīciju saglabāšanā; tādēļ aicina lauksaimniecībā izplatīt inovatīvas koncepcijas, kuru pamatā ir augstas kvalitātes pārtikas ilgtspējīga ražošana;
13. pauž bažas par to, ka ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas laikposmam līdz 2020. gadam vidusposma pārskatīšanā tika uzsvērts, ka nav vērojams vispārējs progress attiecībā uz lauksaimniecības ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un uzlabošanā, un tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis to ņemt vērā, veicot KLP vidusposma pārskatīšanu, un dalībvalstīs sekmēt inovatīvu politiku;
14. uzsver nepieciešamību integrēt ražošanu un pārstrādi, sniedzot atbalstu ražotāju grupām un sekmējot īsas piegādes ķēdes, kas varētu palīdzēt mazināt pārtikas piegādes ķēdes oglekļa pēdas ietekmi, vienlaikus nodrošinot patērētājiem vietējos produktus, kas ir svaigāki un veselīgāki;
15. uzsver, ka lauksaimnieku un patērētāju tuvināšanās vietējos pārtikas tīklos, ko bieži raksturo ražotāja un klienta personiska un tieša saskarsme, piedāvā tādas vērtības kā svaigu un vietējos apstākļos audzētu pārtiku ar mazāku ietekmi uz vidi un dod iespēju palielināt lauksaimnieku ienākumus; norāda uz pozitīvo lomu, kāda ir īsai piegādes ķēdei,

kas ietver vairākus tiešās pārdošanas veidus (pārdošana tieši saimniecībās, lauksaimniecības produktu tirgū vai internetā);

16. uzskata, ka pētniecība un inovācija agroekoloģijā ir galvenie faktori, ar ko sekmēt lauksaimniecības un pārtikas nozares ilgtspējīgu izaugsmi un konkurētspēju, kas savukārt varētu uzlabot lauksaimnieku un vietējo kopienu sociālekonomiskos apstākļus, radot vairāk kvalitatīvu darbvieta, kas palīdzētu arī piesaistīt jauniešus lauksaimniecības nozarei; šajā sakarībā atzīst lauksaimniecības profesionālo skolu un augstskolu nozīmīgo lomu, sekmējot jaunas lauksaimnieku paaudzes prasmju pilnveidošanu;
17. turklāt uzsver, ka gados jaunu lauksaimnieku darbības sekmēšana palīdzētu novērst problēmas saistībā ar lauksaimniecības zemes pamešanu un lauku iedzīvotāju novecošanos, tādējādi ierobežojot arī hidroģeoloģiskās nestabilitātes risku; uzsver, ka zemes pamešanas tendences ierobežošana mazinātu arī zemes sagrābšanas parādību;
18. uzskata, ka gan lieliem un vidējiem, gan maziem lauksaimniecības uzņēmumiem jābūt iespējai ieviest inovācijas lauku saimniecību pārvaldībā un sekmēt to ekonomisko attīstību; uzskata, ka būtu jāsekmē labāka saikne starp lauksaimniecības nozari un pētniecību un inovāciju, lai apmainītos ar labākās prakses metodēm un ieviestu tās saimniekošanā;
19. mudina Komisiju un dalībvalstis vairāk investēt pētniecībā un inovācijā un sekmēt tādu tehnoloģiju attīstību, kas veicina ilgtspējīgu un ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību pārvaldību, vienlaikus saglabājot lauksaimnieku un dzīvnieku audzētāju tradicionālās zināšanas un lauksaimniecības praksi;
20. uzskata, ka ar šīm investīcijām būtu jācenšas stiprināt saikni starp pētniecību, ražošanu un lauksaimniecības uzņēmumiem, jo īpaši mazajām un vidējām lauku saimniecībām, veicinot paraugprakses apmaiņu un pētniecības rezultātu tālāk nodošanu šādām saimniecībām, kuras, lai gan to skaits visā ES ir lielāks, bieži vien tiek izslēgtas no inovāciju ieviešanas; uzsver, ka ar minētajām programmām būtu jācenšas attīstīt jaunas tehnoloģijas, tostarp precīzo lauksaimniecību, un novatoriskas un ilgtspējīgas audzēšanas metodes, ar kurām iespējams samazināt tādu ķīmisko vielu izmantošanu, kas ir kaitīgas cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi;
21. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot platjoslas tīklus lauku apvidos, jo tas ir faktors, kas veicina lauku saimniecību pārvaldības inovāciju un ekonomisko attīstību, jo īpaši vidējās un maza izmēra lauku saimniecībās;
22. uzsver, ka ir svarīgi piemērot ilgtspējīgas lauksaimniecības un ūdens resursu apsaimniekošanas praksi, lai pielāgotos klimata pārmaiņām un mazinātu to ietekmi;
23. aicina Eiropas Savienību izstrādāt un izpētīt integrētas stratēģijas, ar kurām varētu samazināt antibiotiku lietošanu, lai aizsargātu cilvēku un dzīvnieku veselību un nodrošinātu dzīvnieku labturību;
24. uzsver, ka lauksaimnieki, audzējot mājlopus ganībās, ļauj dzīvniekiem brīvi pārvietoties, uzvesties atbilstīgi instinktiem, uzņemt dabīgu pārtiku un izvairīties no stresa un ar dzemdībām saistītām slimībām;

25. mudina Eiropas Savienību investēt vairāk publisko līdzekļu stratēģiskajā bioloģiskās lauksaimniecības nozarē, lai izstrādātu tādas lauksaimniecības metodes, ar kurām palielina augsnes mikrobioloģisko aktivitāti un bioloģisko daudzveidību, tostarp izmantojot kompostēšanas metodes un jauktu kultūru un virsaugu audzēšanu, un lai sekmētu iekārtu kolektīvu iegādi un izmantošanu un bioloģiskās lauksaimniecības vajadzībām pielāgotu ierīču attīstību, vietējiem apstākļiem piemērotu, izturīgu šķirņu izraudzīšanos, kā arī augu aizsardzībai pret insektiem piemērotu jaunu metožu, organiskā mēslojuma un dabisku risinājumu rašanu;
26. aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt tādu endēmisko augu šķirņu uzlabošanu, kas varētu būt piemērotas dzīvnieku barošanai, lai mazinātu atkarību no importētas dzīvnieku barības, kura bieži vien ir ražota no ģenētiski modificētiem augiem.

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS**

Pieņemšanas datums	22.12.2015
Galīgais balsojums	+: 59 -: 7 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Soledad Cabezón Ruiz, Alberto Cirio, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Grootte, Françoise Grossetête, Jean-François Jalkh, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nikos Androulakis, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Elena Gentile, Martin Häusling, Jan Huitema, Merja Kyllönen, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Alojz Peterle, Christel Schaldemose, Jasenko Selimovic, Keith Taylor
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Lucy Anderson, Beatriz Becerra Basterrechea, Michał Boni, Neena Gill, Monika Hohlmeier, Sander Loones, Helga Stevens